

Sıtmanın İmhası Hakkında Kanun

Tarihi:11.01.1960 Sayısı:7402

R.G. Tarihi:11.01.1960 R.G. Sayısı:10402

Madde 1- Yurt içinde sıtmanın imhası (eradikasyon) bu kanun hükümlerine göre yapılır. Bu faaliyet 5 yıl devam eder.

Madde 2- Sıtmanın imhası faaliyeti:

- Sıtmalıları kati şekilde tedavi ederek intan membalarını bertaraf etmek,
- Nakil sivrisinekleri imha ederek sıtmanın intikalini önlemek suretiyle yapılır. İmha faaliyeti yapılacak yerler ile faaliyet müddetleri Sıhhat ve İçtimai muavenet vekaletince tespit olunur.

Teşkilat ve Selahiyet

Madde 3- Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekalet:

- İmha faaliyeti yapılacak yerlerde luzumlu bölge teşkilatı ile bölgeler grubu reislikleri ihdas etmeye, enstitüler ve laboratuvarlar tesis etmeye ve bu teşekkülleri icabında başka yerlere nakletmeye,kısmen veya tamamen kaldırmaya,
- Sıtma tedavisine yarayan ilaçları parasız vermeye,Selahiyetlidir.

Madde 4- Bölgeler grup reislikleri doğrudan doğruya vekaletle bağlı olup gruplarına dahil bölgelerdeki teşkilatın ilmi murakipleri-dirler.Bu sıfatla Vekaletce imha mevzunda verilmiş olan bütün emirlerin ,infazını murakabe ve temin ile mükellef olup imhanın süratle tahakkukundan mesuldürler. Bölge reislikleri, bölgelerine dahil vilayet ve teşkilatın amiri olup bölgelerinin sıtma ile alakalı bütün ilmi teknik ve idari işleri tedvirle mükellef ve bu işlerin matlud şekilde yürütülmesinden mesuldürler. Bölge reislikleri, buldukları vilayet ve vasıtasıyla vekaletle muhabere ederler.Bölge reislikleri 3017 Sayılı kanununun 30. maddesinin 2. fıkrası hükmünden istisna edilmiştir.

Madde 5- Umumi ve mülhak bütçeli dairelerle hususi idareleler ,Köy hükmi şahsiyetleri ,3659 sayılı kanuna tabi teşekküllerle ve bunlara bağlı idare,müessese ve kurumlar sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait teşekküllerle bilumum hususi Muavenet Vekaleti veya teşkilat tarafından bu kanun gereğince tesbit olunan tedbirleri almak ve tesisleri yapmakta vazifelidirler.

Mecburiyet,mükellefiyet ve yasaklar

Madde 6- İmha faaliyeti yapılan yerlerde : a) 5 inci maddede yazılı daire,müessese ve teşekküllerle hakiki şahıslar; sokak, ev, bağ, bahçe, arsa, mera, çayır,kavaklıkve çeltiklik,taş,kum,kireç,tuğla ve kiremit ocakları gibi yerlerde ve sivrisinek sürfelerinin yetişip inkişaf edebileceği müddet içinde su altında bırakılan tarlalarla,fabrika,su harkları, su değirmenleri ve bentler,çeşme ayakları gibi durgun su birikintileri husule getirebilecek sair yerlerde tesbit edilen sivrisinek sürfelerinin imhası ve bu yerlerin islahı hakkında teşkilatı tarafından tavsiye olunacak tedbirleri tayin olunacak müddet içinde almaya mecburdurlar.

b)Yukarıdaki bentte mezkur tedbirleri akim bıraktırmak, güçleştirmek, geciktirmek yasaktır.Bilumum binalar ile müştemilatında bağ ve bahçe gibi yerlerde yapılacak tetkik ve teftişlere mani olunamaz.

Madde 7- Herkes, teşkilat tarafından mahallinde yapılacak umumi veya kısmi muayenelere icabet

etmeye ve hastalığın teşhisi veya kütlelinin sıtma paraziti endeksinin tayini maksadıyla yapılacak bakteriyolojik miayeneler için her talep vukuunda kan alınmasına ve ilaçların tatbikına müsaade etmeye mecburdur. Bu madde tatbikatından dolayı ,reşit olmayan veya temyiz kudretini haiz bulunmayan kimselerin veli veya vasileri mesüldürler.

Madde 8- Sivrisineklerin itlafi maksadıyle evler ve müstemilatı ile bağ ve bahçeler ve sair yerlerde kaim olup içinde insan ve hayvan barınan bilumum binalara kalıcı haşare öldürücü madde püskürtülmesine ve gerekli sair tedbirlerin alınmasına engel olmak ve kalıcı haşare öldürücü madde tatbikinden itibaren 5 ay geçmeden duvar ve tavan satıhlarını silmek, yıkamak veya badana etmek yasaktır.

Madde 9- Yol,demiryolu,köprü, su barajları,regülatör,sulama,boşaltma ve kurutma kanaalları inşaatı ile fabrika ,çiftlik gibi kalabalık halk kitlesi barındıran tesislere ait inşaat sırasında alakalı makam , müessese ve şahıslar sıtmayı önlemek bakımından Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaleti veya mahalli teşkilat tarafından gösterilecek tedbirleri önceden almak ve bunları devam ettirmekle mükelleftirler.

Madde 10 - 5,6 ve 9.cu maddeler gereğince selahiyetli merciler tarafından alınması lüzumlu görülen tedbirler;alakalı Devlet Daireleri ile belediyelere ,köy hükmi şahıslarına 3659 Sayılı Kanuna tabi teşekküller ile bunlara bağlı idare,müessese ve kurumlara ve sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait sair teşekküllerle bilumum hususi müessese ve işyeri sahip veya temsilcilerine ve diğer hakiki şahıslara yazılı olarak bildirilir.7. ve 8. maddeler gereğince yapılacak muayenelerle, haşare öldürücü tatbikatının zamanı;şehir ,kasaba ve köylerde mahalli örf ve adete göre halka duyurulur.

Madde 11- Her sıtma vakasını ihbarı mecburidir.Askeri veya sivil resmi ve serbest tabipler,bilumum hastane ve diğer sağlık müesseseleri başhekim veya müdürleri bakteriyolojik tahlil laboratuvarları müdür veya mütehasısları teşhis ettikleri sıtma vakalarını buldukları yerlerin bölge reisliklerine ve şubelerine,bu teşekküllerin bulunmadığı yerlerde Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlükleri,Hükümet tabiblikleri veya sağlık merkezi baştabipliklerine en seri vasıta ile haber vermekle mükelleftirler. İhbarla mükellef olanlar;hastanın adı,soyadı,yaşı ve sarıh adresini alakalı makamlara yazı ile bildirmeye ve mücbir sebep olmadıkca hastadan alınacak kalın damla veya yayma kanı da beraber vermeye mecburdurlar. Teşkilatın bulunmadığı yerlerde mahalli sağlık makamlarına yapılacak sıtmalı ihbarlarına ait 2.fıkarda münderiç malumatı havi yazı ve kanların bu makamlarca mümkünse aynı günde ,olmadığı takdirde ertesi günü en yakın bölge reisliğine gönderilmesi mecburidir. Madde 12- Şehir ve kasabalarda sivrisinek üremesine mani olacak ve yok edilmesini sağlayacak tedbirleri almaya mahalli belediyeler mecburdur.

Madde 13- Teşkilatta çalıştırılanlar;su baskını ,zelzele ve yangın veya umumi hayata müessif afetler gibi fevkalade haller müstesha olmak üzere mahalli idare amirleri tarafından-muvakkat dahi olsa- asli vazifeleri haricinde sair hizmetlerde çalıştırılmazlar.

Cezai Hükümler

Madde 14- Bu kanun hükümleri gereğince selahiyetli merciler tarafından alınması lüzumlu görülen tedbirleri yerine getirmeyen 3659 sayılı Kanuna tabi teşekküller ve bunlara bağlı idare,müessese ve kurumlar sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait sair teşekküllere mensup bilumum memur ve müstahdemlere fiillerinin mahiyetlerine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurları hakkındaki hükümleri tatbik olunur.

Madde 15- 5 ve 6. maddeler gereğince alınması icabeden tedbirleri yerine getirmeyen,tesisleri yapmıyan ve mükellefiyetleri ifa eylemiyen hususi ve hükmi şahıslarla adi ortaklıkların işlerini fiilen idare eden vazifelileri ve taalluku halinde idare meclisi reisi ve azaları ve hakiki şahıslar 500 liradan 2.500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Madde 16- 7. madde hükmüne riayet etmeyenler 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezasına mahkum ediliirler.Tekerrürü halinde hafif para cezası iki katı olarak hükmolunur.

Madde 17- 8. maddede yazılı yasaklara aykırı hareket edenler 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Tekerrürü halinde hafif para cezası iki katı olarak hükmolunur.

Madde 18- 9. maddede yazılı tedbirleri almayan veya bunları idame ettirmeyen hususi hükmi şahıslarla adi ortaklıkların işlerini fiilen idare eden vazifelileri ve taalluku halinde idare meclisi reisi ve azaları ve hakiki şahıslar 2.500 liradan 10.000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Madde 19- 11. maddede yazılı mecburiyete riayet etmeyenler 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar. Tekerrürü halinde cezanın asgari hatti 250 liradan aşağıya olmaz.

Madde 20- Teşkilat tarafından bu kanunda yazılı hususlar hakkında tanzim olunacak zabıt varakaları,suçlunun hüviyet ve ikametgahı tesbit edildikten sonra derhal mahalli cumhuriyet mütteiumumiliğine tevdi olunur. Zabıt varakaların aksi sabit oluncaya kadar muteberdir.

Bu kanunla ilgili suçlara ait davalar müstacel mevaddan addolunur.

Madde 21- Bu kanuna göre hususi hükmi şahısların organları hakkında hükmolunan para cezalarından alakalı hususi hükmi şahıs mezkur organlarla birlikte müteselsilen mesüldür. Para cezaları hükmi şahıslardan,amme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki kanun hükümleri mucibinci tahsil edilir.

Müteferrik Hükümler

Madde 22- Sıtma Savaşı Umum Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatında çalıştırılan bilumum memur ve hizmetliler umumi seferberlik dışında müeccel sayılırlar.

Madde 23-Vilayetlerde bölge reislikleri ,kazalarda şube tabiileri buldukları mahallin hıfzıssıhha meclisinin tabi azasıdırlar.

Madde 24- Bölgeler,grup reisleri bekalet encümenin intihabı ve vekilin tasdiki üzerine kararname ile tayin ediliirler.

Madde 25- Sıtmanın imhası için lüzumlu ilaç, malzeme ve techizat ile sahir maddelerin ve motorlu nakil vasıtaları yedek parçalarının satın alınmasına ve bunların memleket dahilinde nakillerine mütaallik tahahhüt işleri ve motorlu nakil vasıtalarının tamirleri 2490 sayılı Arttırma,Eksiltme ve İhale Kanununun hükümlerine tabi değildir. Ancak mahallen teşkil olunaca satın alma komisyonlarında maliye teşkilatının bir temsilcisi bulundurulur.

Madde 26- 11.02.1946 tarih ve 4862 sayılı kanunun ,16.06 1947 tarih ve 5087 ,19.04.1947 tarih ve 5194, .8.1951 tarih ve 5825 sayılı kanaunlarla muaddel (1) sayılı cetvelinden Sıtma Savaşı Umum Müdürlüğü merkez ve vilayetler teşkilatı ile Adana Sıtma Enstitüsü Müdürlüğü başlığı altındaki kanunlar kaldırılmış,bunların yerine bu kanuna bağlı cetvelde derece,adet,memuriyet ünvanları ile aylık tutarları gösterilen kadrolar konulmuştur.

Madde 27- 4871 sayılı Sıtma Savaşı Kanunu ilga edilmiştir.

Madde 28- Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

Madde 29- Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

